

Atvinnuveganefnd Alþingis
Sigrún Helga Sigurjónsdóttir
150 Reykjavík.

Reykjavík, 26. september 2016

Efni: Umsögn um 802. mál – tillaga um þingsályktun um aðgerðaráætlun um orkuskipti.

Skeljungur fagnar framkominni þingsályktunartillögu, sem miðar að því að auka hlutdeild innlendra endurnýjanlegra orkugjafa og að með því verði stuðlað að nýsköpun og nýrri atvinnustarfsemi.

Hér eru taldir upp þeir þættir úr aðgerðaáætlun um orkuskipti, sem gefin er umsögn um.

A. Hagrænir hvatar, innlend framleiðsla og orkusparnaður.

A.1. Gjaldtaka í samgöngum.

Í fyrsta lagi er bent á að tilgangur með gjaldtöku af umferð er uppbygging og viðhald samgöngumannvirkja og miðast hún þannig við að þeir sem nýta vegakerfið greiði fyrir notkun, óháð orkugjöfum. Þetta felur í sér að finna verður varanlegar leiðir til að innheimta vöru- og veggjöld af allri umferð.

Í öðru lagi er bent á að auknar kvaðir/gjaldtaka á jarðefnaeldsneyti til að auka samkeppnishæfni endurnýjanlegs eldsneytis getur komið illa niður á heimilum og fyrirtækjum sem ekki eru í stakk búin til að fjárfesta í nýjum vetnis- eða rafmagnsbifreiðum.

A.2 Endurgreiðsla virðisaukaskatts af hreinorkubílum.

Tekið er undir þau áform að miða endurgreiðslu virðisaukaskatts við ákveðinn fjölda ökutækja og rúm tímamörk. Slík meðgjöf gefur almenningi og tilteknum atvinnufyrirtækjum tækifæri til að fjárfesta í hreinorkubílum eins og vetnis- og rafmagnsbílum, til jafns við fyrirtæki innan virðisaukaskattskerfis.

Almenn regla sem sett er til ákveðins tíma, er nauðsynleg til að aðilar geti skipulagt endurnýjun bíla til framtíðar á sem hagkvæmasta hátt og einnig til að mæta auknum tilkostnaði á meðan slíkir bílar eru dýrari valkostur. Hugmyndir um fjárfestir sem nemur 6,5 milljónum duga þó ekki til að standa að fullu undir kaupum á vetnisbílum án virðisaukaskatts, en slíkir bílar kosta í dag frá 75 þúsund evrum.

A.3 Endurgreiðsla virðisaukaskatts fyrir hreinorkubíla til almenningsamgangna.

Að mati Skeljungs er brýnt að þessi heimild komi til. Fyrir liggur að fyrirtæki m.a. í eigu sveitarfélaga sem standa fyrir almenningsamgöngum hafa ekki svigrúm til að fjárfesta í slíkum tækjum vegna hærri stofnkostnaðar, jafnvel þó að þeim fylgi meðgjöf frá evrópskum verkefnum sem styðja kaup t.d. vistvænna vetnisstrætisvagna. Full endurgreiðsla virðisaukaskatts af hreinorkubílum til almenningsamgangna, stuðlar að því að hreinorkubílar verði raunhæfari kostur til almenningsamgangna og er hvatt til þess.

Það væri jákvætt ef stórir notendur á sviði almenningsamgangna kæmu til sem viðskiptavinir endurnýjanlegrar orku og það myndi auðvelda og flýta allri uppbyggingu nauðsynlegra innviða á vegum einkaaðila.

A.8 Sjálfbærni viðmið lífoldsneytis.

Setja verður sömu viðmið um sjálfbærni og gæði lífoldsneytis á Íslandi og almennt gilda í Evrópu og í þeim löndum sem við eigum viðskipti við. Viðmið um sjálfbærni fyrir lífoldsneyti eru flókin fræði sem

taka mið af uppruna m.a. hvort framleiðslan byggir á úrgangi, framleiðslu í orkuverum eða hráefni sem ræktað er á landi.

Aukinn kostnað samfélagsins við innkaup lífoldsneytis, umfram kostnað við jarðefnaeldsneyti verður ávallt að meta í samanburði við þann ávinning sem hlýst af minni útblæstri gróðurhúsalofttegunda.

A.9 Aukin hlutdeild endurnýjanlegs eldsneytis til skipa.

Skeljungur hefur lagt til að notkun lífoldsneytis til annarra nota en samgangna, telji upp í ákvæði um söluskyldu sem er í gildi, sbr. 3. gr. laga nr. 40/2013 um endurnýjanlegt eldsneyti í samgöngum á landi. Tillagan var sett fram í þágu umhverfisins í aðdraganda lagasetningarinnar á árinu 2013 og er til þess fallin að draga úr kostnaði við birgðahald, innkaup og innviðauppbýggingu. Þær hugmyndir fengu ekki hljómgrunn þá. Lagt er til að allt endurnýjanlegt eldsneyti telji við útreikning á skyldum söluaðila óháð notkun, frekar en að innleiða söluskyldu á eldsneyti til skipa.

Skeljungur styður leiðir til að draga úr notkun svartolíu, þar sem það reynist unnt. Þessi þróun er nú þegar til staðar og með aukinni tækni við olíuhreinsun, er gengið lengra í hreinsun hreinni og verðmætari afurða úr hráolíu og gæði þeirrar svartolíu sem nú er í boði eru lakari en áður.

B. Innviðir

Almennt um uppbyggingu innviða.

Skeljungur tekur undir að þörf er á átaki og stuðningi við uppbyggingu innviða, ef stjórnvöld ætla að fylgja eftir áformum um að draga úr almennri notkun jarðefnaeldsneytis í samgöngum, á komandi árum. Uppbygging af þessum toga er mjög kostnaðarsöm og arðsemi er óhjákvæmilega neikvæð, fyrstu árin.

Komi opinber stuðningur til við uppbyggingu innviða t.d. fyrir vetnis- og rafmagnsbíla, í þeim tilgangi að draga úr notkun jarðefnaeldsneytis, þarf hann að vera almennur og gegnsær. Í stað þess að dreifa út fjármunum fyrirfram og styrkja þannig mörg verkefni sem mörg hver geta seint eða aldrei orðið sjálfbær, er lagt til að skoðuð verði þau tækifæri sem geta falist í skattalegu hagræði þeirra sem leggja fjármagn í uppbyggingu, m.a. í gegnum fyrningarreglur og/eða skattaafslátt. Með því móti má frekar gera ráð fyrir því að öflugir aðilar greini tækifærin og ráðist frekar í innviðauppbýggingu.

C. Stefnumótun, reglugerðir og rannsóknir.

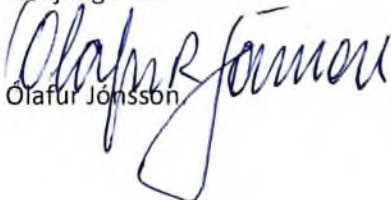
Almennt um stefnumótun o.fl.

Stefnumörkun varðandi vistvæn innkaup og samgöngur er á valdi ríkis og sveitarfélaga og sjálfsagt að hvetja enn frekar til þeirra m.a. við endurnýjun bílaflota sömu aðila.

Við orkuskipti þarf að hvetja til þess og stuðla að framboði endurnýjanlegra orkugjafa á starfsstöðvum sem þegar selja jarðefnaeldsneyti, þannig verði boðið upp á sem flesta valkosti á fjölkustöðvum, samhliða áherslum um nýja uppbyggingu hreinorkustöðva.

Tekið er undir að Marpol Annex VI, alþjóðlegar reglur um loftmengun frá skipum verði teknar upp og innleiddar á íslenskum hafsvæðum. Með VI viðauka er stefnt að hámark brennisteins í svartolíu verði 0,5% frá árinu 2020. Ef taka á upp strangari ákvæði á skilgreindum hafsvæðum, svokölluðum SECA svæðum, þarf að tryggja að það samræmist alþjóðlegum siglingalögum, að veittur verði eðlilegur aðlögunartími og að til staðar verði nægt aðgengi að skipaeldsneyti með hámark 0,1% brennistein.

Skeljungur hf.

Ólafur Jónsson